

کشورهای عربی که در برابر حمله پهبادی و موشکی ایران به اسرائیل ایستادند ، برای کمک به یک ضد حمله توسط اسرائیل در کنار او نخواهند بود

اردن، عربستان سعودی و دیگر کشورهای منطقه در حال رقابت برای متعادل کردن ثبات داخلی خود با همسویی با امریکا و حتی اسرائیل هستند. چشم انداز حمله اسرائیل به ایران ممکن است آنها را از پیوستن به ائتلاف با اسرائیل در برابر ایران منصرف کند.

نویسنده زوی بارعال هارتص 15 آوریل 2024
ترجمه حماد شببانی

یک پلیس زن اردنی در تظاهرات حمایت از فلسطینیان در عمان در هفته گذشته. تصویر: جهاد شلباک / رویترز

بسیاری از اردنی ها صبح زود بکشنه به خیابان های عمان رفتند تا شاهد رویدادی باشند که در سال های طولانی درگیری اعراب و اسرائیل هرگز ندیده بودند - جت های نیروی هوایی اردن هواپیماهای بدون سرنشین ایرانی را در راه حمله به اسرائیل سرنگون کرده اند و حالا مردم اردن باید از آثار بجا مانده دیدن کنند .

تخمین زده می شود که خلبانان پادشاهی اردن حدود 20 درصد از هواپیماهای بدون سرنشین را که وارد حریم هوایی این کشور شده اند، در مجموع چند ده فروند را رهگیری کرده اند و بقایای نابود شده آنها در خاک اردن سقوط کرده اند.

این رویداد تحریک کننده ی افکار عمومی در کشور بوده است. درست همان روز صبح، مانند هفته های پیش، صداها اردنی در نزدیکی سفارت اسرائیل در عمان تجمع کردند تا به جنگ در غزه اعتراض کنند و از دولتشان بخواهند روابط خود را با اسرائیل قطع کند.

ایمن صفادی، وزیر امور خارجه اردن، یکی از شدیدترین منتقدان سیاست های اسرائیل در غزه بوده است و خواستار متهم شدن اسرائیل به جنایات جنگی است. صفادی در نوامبر گذشته در کنفرانس اتحادیه مدیترانه گفت: [توافق صلح بین اسرائیل و اردن](#) در قفسه قرار گرفته و دارد خاک میخورد و رویش گرد و غبار جمع می شود.»

اردن که در آن زمان سفیر خود در تل اوپو را فراخوانده بود، اعلام کرد که توافقنامه ای که پیش از آغاز جنگ غزه برای تجارت انرژی خورشیدی با اب نمک زدایی شده با اسرائیل آماده کرده بود را ، امضا نخواهد کرد. نفتالی بنت، نخست وزیر سابق که همراه اردن برای پیشبرد این توافق سخت تلاش کرده بود، با خشم پاسخ داد که "اگر رهبران اردن می خواهند مردمشان تشنه بمانند، این حق آنهاست" . اسرائیل "منابع انرژی کافی برای تولید برق دا

رد."

تظاهرات هفته گذشته در اردن در مقابل سفارت اسرائیل تصویر: جهاد شلیباک / رویترز

در سطح سیاسی، عملاً هیچ ارتباطی بین بنیامین نتانیاهو نخست وزیر و ملک عبدالله وجود ندارد. این روابط عمدتاً توسط مقامات نظامی و اطلاعاتی اداره می شود. اردن در بحث های "روز بعد" در مورد غزه شرکت نداشته است، حتی اگر هر تصمیمی که گرفته شود ممکن است عواقبی برای روابط آن با تشکیلات خودگردان فلسطین و دولت های آینده اسرائیل داشته باشد. فقط به عنوان یک "باج راضی کننده"، اسرائیل به اردن اجازه داده است تا از طریق هوا کمک های بشردوستانه را به غزه ارسال کند و (در تبلیغات داخلی تعهد و دلبستگی با مردم غزه را نمایش بگذارد مترجم).

با وجود همه اینها، زمانی که در اثر تهدید های ایران به اسرائیل فشار وارد شد، اردن در کنار ائتلاف منطقه ای قرار گرفت که جو بایدن، رئیس جمهور ایالات متحده، برای ایجاد آن تلاش کرد. اردن نقش خود را در شبکه دفاعی منطقه ای که به محافظت از اسرائیل کمک کرد، بخوبی ایفا کرد. با این حال، اردن به همان اندازه که روابطش با اسرائیل سرد است، کمی، کمتر از اسرائیل، همواره نگران تهدید از سوی ایران است. برای نمونه اخیراً فرمانده کتائب حزب الله، یکی از بزرگترین شبه نظامیان طرفدار ایران که در عراق فعالیت می کنند، اعلام کرد که تشکیلاتش آماده آموزش و تسلیح ۱۲ هزار اردنی برای پیوستن به جبهه مقاومت» علیه اسرائیل است.

حالا که اهمیت یک ائتلاف بین المللی که شامل کشورهای عربی میانه رو است، در آخر هفته (به وقت حمله ایران) به وضوح نشان داده شد، اسرائیل باید تلاش خود را برای بازگرداندن روابط با اردن تشدید کند. این امر نمیبایست به روابط یا همکاری های اطلاعاتی محدود شود زیرا امنیت و ثبات سیاسی اردن ارتباط نزدیکی با تحولات غزه و کرانه باختری دارد. اما (ظاهراً) اردن کسی را در اسرائیل برای درک این ضرورت و پرداختن به این مسائل ندارد.

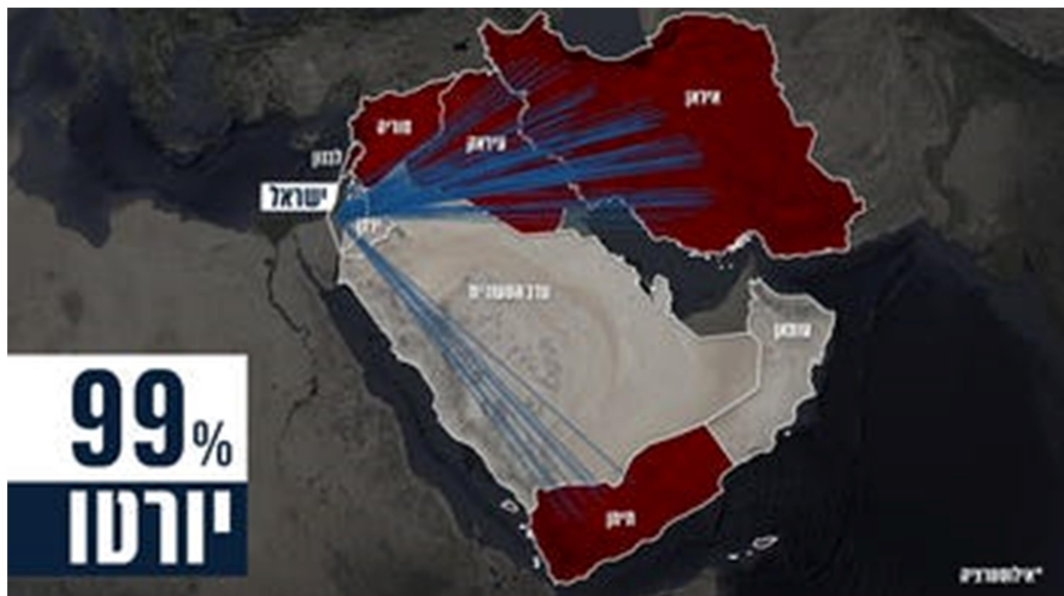
بقایای یک موشک ایرانی که روز یکشنبه در خیابان های اردن سقوط کرد. اعتبار: احمد Shoura / از طریق رویترز اتصال

اردن تنها کشور عربی نیست که باید بین تعهد خود به ائتلاف منطقه ای به رهبری امریکا، منافع خود، ثبات سیاسی وابسته به آرامش داخلی و روابط با اسرائیل اندیشه و عمل کند. عربستان سعودی که واکنش رسمی آن به حمله ایران نرم بود، به ابراز نگرانی از خطر جنگ منطقه ای اکتفا کرد. این کشور [از زمان تجدید روابط دیپلماتیک خود](#) با ایران در مارس 2023 که به آتش بس با حوثی ها منجر شد، در کنار ایران باقی مانده است.

عربستان سعودی همچنین عضو گروهی از کشورهای است که به دنبال نجات لبنان از بحران اقتصادی و سیاسی پنج ساله خود هستند و مذاکرات منظمی را در این زمینه با ایران انجام می دهد. امارات متحده عربی که روابط خود با ایران را در اوت 2022 از سر گرفت، یک سری توافقنامه های اقتصادی با تهران امضا کرده است. هم اکنون هزاران شرکت ایرانی در دبی و ابوظبی فعالیت می کنند و انتظار می رود حجم تجارت بین دو کشور در سال آینده به 30 میلیارد دلار برسد.

قطر و ایران متحدان قدیمی هستند و کنترل بزرگترین میدان گازی خلیج فارس را به اشتراک می گذارند. از سوی دیگر، عمان یک کشور "بی طرف" محسوب می شود که به لطف موضع انعطاف پذیر خود در قبال ایران به یک میانجی کلیدی بین تهران و واشنگتن در تعدادی از مسائل مهم منطقه ای تبدیل شده است که مهمترین آنها توافق هسته ای "قدیمی" و امید به یک توافق جدید است.

در پی دفاع هماهنگ موفق در برابر حمله ایران، احتمالاً درخواستها و تلاشهایی برای ایجاد اتحاد علیه تهران تجدید خواهد شد. اما عاقلانه است که به یاد داشته باشیم که عربستان سعودی، امارات متحده عربی و مصر در ائتلاف دریایی که امسال توسط ایالات متحده برای جلوگیری از حملات حوثی ها به ترافیک دریایی سرخ تاسیس شد، شرکت نکردند. این در حالی است که هر سه، به ویژه مصر، از تجاوز (کذا) حوثی ها آسیب جدی اقتصادی دیده اند.

نقشه ای که پرتاب های ایران به سمت اسرائیل را نشان می دهد و "99 درصد رهگیری شده" در پایین نوشته شده است. اعتبار: سخنگوی ارتش اسرائیل

مهمتر از همه، همه کشورهای خلیج فارس از جمله کشورهایی که در سیستم دفاع هوایی منطقه ای که در دو سال گذشته توسط ایالات متحده تاسیس شده و در مهار حمله ایران بسیار موفق بودند، شریک هستند، علنا ابراز کرده اند که اجازه نخواهند داد ایران از خاک آنها مورد حمله قرار گیرد. این واقعیت که برخی از این کشورها به نیروی هوایی اسرائیل و گاهی اوقات نیروی هوایی ایالات متحده اجازه دادند تا از حریم هوایی خود برای دفاع در برابر حمله ایران استفاده کنند، بجای خود اما بعید است که اگر اسرائیل حمله به ایران را آغاز کند، آنها با او همکاری کنند.

طرفدار آمریکا در کشورهای منطقه اکنون باید معنای «بازدارندگی» را در رابطه با اهداف آمریکا و اسرائیل به دقت بررسی کنند تا بتوانند روابط خود با ایران را شکل دهند. جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا دو بار از کلمه "نکن" در اخطار به تهران استفاده کرد، اما این به تنهایی مانع تهران نشد. همچنین ناوهای هواپیمابر اعزامی به دریای مدیترانه، ائتلاف دریایی به رهبری آمریکا در دریای سرخ نیز حضور نظامی گسترده آمریکا در منطقه هم بازدارنده ایران نشد.

چهبسا پیام های تهدید آمیزی که واشنگتن از طریق واسطه ها به تهران منتقل می کرد، موفق به جلوگیری از حمله گسترده تر از سوی ایران شد، اما برای جلوگیری از پیوستن حوثی ها یا شبه نظامیان شیعه در عراق و لبنان به این حمله، آن پیامها کارایی نداشت و کافی نبود.

عربستان سعودی و امارات متحده عربی فراموش نکرده اند که چگونه آنها را در برابر حملات حوثی ها و شبه نظامیان شیعه در سال های 2019 و 2021 به خاک خود رها کردند. به ویژه پیشنهاد دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق ایالات متحده برای کمک به ریاض، در زمینه طلب پرداخت هزینه حضور، در حافظه آنها، حک شده است

درست است که عربستان سعودی زمانی که به دنبال توافق دفاعی با امریکا در ازای عادی سازی روابط با اسرائیل، بود این توافق لازم بود. اما اگرچه این کشور در اصل با این کار موافقت کرده است، اکنون می بیند که این توافق دفاعی گروگان سیاست های اسرائیل است که منطقه را به خطر می اندازد.

در حال حاضر، با توجه به شرایط (رفتار اسرائیل در غزه) در حالیکه بایدن در مقابل موانعی برای آنچه که ممکن حمله به ایران تفسیر شود، می بیند. سعودی ها و اماراتی ها ممکن است حفظ روابط خود با ایران را انتخاب کنند و از ورود به یک ائتلاف نظامی علیه ایران، به ویژه هنگامی که یکی از شرکای اصلی در آن اسرائیل خواهد بود امتناع کنند.

[Arab States That Stood Up to Iran Won't Be on Board to Assist an Israeli Counterstrike - Middle East News - Haaretz.com](https://www.haaretz.com/middle-east-news/arab-states-that-stood-up-to-iran-won-t-be-on-board-to-assist-an-israeli-counterstrike-1.1000000)